

T l b Elmi C miyy ti haqqında Nümun vi sasanam

1. Ümumi müdd alar

1.1. T l b Elmi C miyy ti (bundan sonra - TEC) elmi t dqi qat v elmi-t kilati i l rind f al i tirak ed n ali t hsil pill sinin bakalavriat v magistratura s viyy l rind , tibb t hsil i sah sind is ali tibb t hsil i mü ssis l rind v rezidenturada t hsil alan t l b l rin könüllü ictimai t kilatıdır.

1.2. TEC ali t hsil mü ssis sinin r hb rliyin tabedir v mü ssis nin Elmi urası qar ısında hesab at verir.

1.3. TEC öz f aliyy tind elm v t hsil sah sind müvafiq normativ hüquqi aktları, “T hsil haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununu, “Ali t hsil mü ssis sind t hsil alanların elmi t dqi qat i inin t kili haqqında sasanam ”ni, ali t hsil mü ssis sinin Nizamnam sini v bu Nümun vi sasanam ni r hb r tutur.

1.4. Bu Nümun vi sasanam h r bir ali t hsil mü ssis sind f aliyy t göst r n TEC üçün f rdi sasanam nin hazırlanmasında sas hesab olunur.

2. TEC-in m q s d v v zif l ri

2.1. TEC-in sas m q s di ali t hsil i mü t x ssisl rin hazırlanmasının keyfiyy tinin yüks ldilm sin yön ldilm i elmi-t kilati t dbirl rin h yata keçirilm si, elmi-texniki potensialın qorunub saxlanılması v t hsil alanların elmi t dqi qat f aliyy tinin yeni sosial-iqtisadi rait uy unla dırılmasında ali t hsil mü ssis l rinin i in köm k etm kd n ibar tdir.

2.2. TEC-in v zif l ri a a ıdakılardır:

2.2.1. t l b l rin elmi t dqi qat f aliyy tin c lb edilm si v bu f aliyy tin t kil olunması;

2.2.2. elm, t hsil v t crüb nin v hd ti prinsipin saslanaraq t l b l r arasında elmi yaradıcılı ın müxt lif formalarının t bli edilm si, h min formalara v fundamental t dqi qatların aparılmasına g ncl rin mara ının artırılmasına köm klik göst rilm si;

2.2.3. t l b l rd t dqi qatçılıq f aliyy tin v elmi metodların öyr nilm sin motivasiyanın yaradılması, t dris materiallarının d rind n v yaradıcı kild m nims nilm sin köm klik göst rilm si;

2.2.4. t dqi qatçılıq f aliyy tinin köm yi il t l b l rd seçil n pe y yaradıcı münasib tin formala dırılması;

2.2.5. t l b l r elmi-texniki v iqtisadi m s l l rin müst qil h lli yollarının üsul v vasit l rinin öyr dilm si;

2.2.6. istedadlı g ncl rin m q s dyönlü kild elmi t dqi qat v elmi-t kilati i in , yüks k texnologiyaların m nims nilm sin c lb edilm si;

2.2.7. elmi v elmi-pedaqoji kadr hazırlı ı sistemi üçün perspektivli g ncl rin seçilm si v onların t dqi qatçılıq f aliyy tin hazırlanması;

2.2.8. dig r ali t hsil mü ssis l rinin TEC-l ri il m kda lı m h yata keçirilm si, t l b elmi t dqi qat i inin t kilin dair mü t r qqi mü asir forma v metodların t l b l rin elmi t dqi qat i in (bundan sonra –TET) t tbi q edilm si;

2.2.9. mü xt lif s viyy li t dbirl rin - elmi seminar v konfranslar, t l b elmi i l rin , habel kurs, buraxılı , dissertasiya i l rin baxı müsabiql ri, mü xt lif ixtisas v f nl r üzr olimpiadalar, diskussiya klubları, simpoziumlar, tanınmı aliml rin seminar v mühazir l rinin dinl nilm si v s. t dbirl rin t kili v keçirilm sind t l b l rin i tirakının t min edilm si;

2.2.10. t l b l rin elmi t dqi qat i l rinin n r hazırlanması;

2.2.11. innovasiya biznesi v sahibkarlı q v rdi l rinin formala ması m qs dil t l b l rin innovasiya f aliyy tin c lb edilm sin kö m klik göst rilm si;

2.2.12. t l b l rin elmi m rk zl r, texnoparklar, ideya inkubatoru v s. mü ssis l rd aparılan i l r (o cü ml d n öd ni li) c lb edilm si;

2.2.13. ali m kt bdaxili v ali m kt bd nk nar elmi t dbirl r haqqında m lumatların toplanılması, yayılması v ali t hsil mü ssis sinin internet s hif sind yerl dirilm sinin t kil edilm si.

3. TEC-in strukturu

3.1. TEC-in strukturu, üzvlük qaydaları v ayrı-ayrı struktur vahidl rinin formala dırılması prinsipi, f aliyy tinin konkret rtl ri “Ali t hsil mü ssis sind t hsilalanların elmi t dqi qat i inin t kili haqqında sasnam ”y , habel ali t hsil mü ssis sinin Nizamnam sin uy un olaraq mü yy n edilir.

3.2. TEC-in strukturuna a a idakılar daxildir:

- kafedra n zdind f aliyy t göst r n t l b elmi d rn kl ri;
- elmi d rn kl ri profil üzr birl dir n g nc aliml r birliyi (bö lm l ri);
- h r kursda (potokda) t hsilalanların elmi i in cavabdeh olan TEC-in kurs (potok) bö lm l ri;
- TEC-in fakült bö lm l ri.

3.3. T l b l rin v g nc aliml rin elmi f aliyy tini birl dirm k v la q l ndirm k m qs di il ali t hsil mü ssis sind yaradıcılı q birliкл ri t kil oluna bil r.

4. TEC-in i inin t kili

4.1. Ali t hsil mü ssis sinin TEC-nin ali orqanı TEC-in konfransıdır. TEC-in yaradılması v yenid n t kili TEC konfransının q rarı sasında h yata keçirilir. Konfranslararası mü dd td TEC-in f aliyy tin r hb rlik konfransda seçil n TEC-in urası t r find n h yata keçirilir.

4.2. TEC-in konfransı ild bir d f TEC-in i planına uy un olaraq ça ırılır. TEC-in konfransı TEC-in üzvl rinin yarı dan çoxunun konfransın i ind i tirak etdiyi halda s lahiyy tli hesab edilir. TEC-in urasının v ya TEC-in üzvl rinin 50 faizinin q rarı sasında konfrans növb d nk nar ça ırıla bil r.

4.3. TEC-in konfransının q rarları gizli v ya açı q s sverm yolu il i tirakç ıların s s çoxlu u il q bul edilir.

4.4. Ali t hsil mü ssis si TEC-nin sasnam sinin q bul edilm si, sasnam y d yi ikliкл r v lav l rin daxil edilm si, TEC-in ura üzvl rinin seçilm si, TEC-in f aliyy t planı v proqramlarının t sdi q edilm si TEC-in konfransının mü st sna hü quqlarına aiddir.

4.5. TEC-in urası TEC-in idar olunmasını h yata keçir n v seçkil rarası daimi f aliyy t göst r n kollegial orqandır. TEC-in urası, t rkibin 11-21 n f r daxil olmaqla

birillik müddət seçilir və tələblərin elmi tədqiqatının təkililəşdirilməsi üçün lazımlı təhsil müəssisələrinin qarşısında duran məsələlərin yerini yetirilməsini təkil edir, səlahiyyətli rəhbərlik çərçivəsində bütün işlərin gediş-nəzarətini həyata keçirir, TEC-in işini planlaşdırır və idarə edir.

4.6. TEC-in təhsil, elmi tədqiqat və elmi-təhsil sahəsində aktiv fəaliyyəti ilə fərqlənən gənclər və müəllimlər seçilir.

4.7. TEC-in təhsilin sədrinin birinci iclasında onun üzvləri sırasından seçilir və təhsil müəssisələrinin TEC-nin fəaliyyətinə növbəti konfranslarda rəhbərlik edir. TEC-in təhsilin sədrini təhsil müəssisələrinin Elmi Təhsil Komitəsinin tərkibinə daxil edilir.

4.8. TEC-in təhsilin sədrinin TEC-in təhsilin qarşısında duran məsələlərinin yerini yetirilməsini təkil edir və onlara nəzarətini həyata keçirir, təhsil müəssisələrinin Elmi Təhsil Komitəsinin qarşısında cari tədris ilində TEC-in fəaliyyəti haqqında hesabatla çıxış edir və TEC-i digər müəssisələrdə təbliğ etmək üçün çalışır.

4.9. TEC-in təhsil komitəsinin yekunlarına görə elmi tədqiqatında yüksək nəticələr əldə etmə tələblərinin bəndləndirilməsi barədə rektor qarşısında vəsait təqdim edə bilər.

4.10. TEC-in fəaliyyəti təhsil müəssisələrinin illik tədris planı və özünün iş planı sahəsində həyata keçirilir.

4.11. Tədris proqramlarına və elmi tədqiqat işlərinə qoyulan tələblərə cavab verən kurs və buraxılış işləri, yaxud TEC-in iş planına uyğun olaraq dərsdənkə vaxtda yerini yetirilmə tələbləri elmi tədqiqat işləri (məqalə, məruzə, tezis) müxtəlif müsabiqələr və konfranslara təqdim oluna bilər.

4.12. Təhsil müəssisələrinin Elmi Təhsil Komitəsinin tapırına əsasən TEC-in və onun struktur bölmələrinin elmi fəaliyyətinə professor-müəllim heyəti sırasından seçilməsi və rektorun rəhbərliyi təyin edilməsi TEC-in elmi rəhbərlik idarə edilir.

4.13. TEC-in fəaliyyətinin tələblərinin elmi rəhbərlik və ya məsləhətçisi olan müəllimlər və elmi işçilər cəlb edilir.

4.14. TEC-in üzvlərinin fəaliyyəti kafedra və fakültələrdə yaradılan TEC-in struktur bölmələrində professor-müəllim heyətinin tərkibində seçilməsi elmi rəhbərlik idarəliyi ilə həyata keçirilir.

4.15. TEC-in fəaliyyətinin nəticələrini həyata keçirən TEC-in konfransında təhlil olunur və təhsil müəssisələrinin Elmi Təhsil Komitəsinin iclasında müzakirə edilir.

4.16. TEC-in qarşısında duran məsələlərin vaxtında və yüksək səviyyədə yerini yetirilməsini TEC-in təhsilin sədrinin elmi rəhbərlik məsələlərində ayırlar.

5. TEC- üzvlük qaydaları, TEC-in üzvlərinin hüquq və vəzifələri

5.1. Tədris planını müvafiq qiymətli yerini yetirən və fəal elmi tədqiqatçı kimi məşğul olan tələblər TEC-in üzvləri ola bilərlər.

5.2. TEC- yeni üzvlərin qəbul edilməsi tələblərinin elmi işlərdə rəhbərlik edən bir müəllimin (elmi dərəcə və ya gənclər alimləri birliyinin rəhbərinin) rəhbərliyi və təhsil müəssisələrinin təhsil komitəsinin rəhbərliyi ilə həyata keçirilir.

5.3. TEC-in üzvlərinin hüquqları aşağıdakılardır:

- TEC tərkibinə keçirilən bütün tədris idarəetmə işləri;
- TEC-in orqanlarının formalaşmasında, konfranslarının işində iştirak etmək;
- TEC-in və onun struktur bölmələrinin fəaliyyətinə dair rəy və təkliflərini bildirmək;
- TEC-in fəaliyyətinə dair informasiya əldə etmək;
- TEC-in təhsil komitəsinə seçilmək və seçilmək;

- yerli və beynəlxalq qrant proqramlarında iştirak etmək;
- TEC- üzvlüyünü öz xahişləri ilə dayandırmaq.

5.4. TEC-in üzvlərinin vəzifələri aşağıdakılardır:

- təhsil aldığı ali təhsil müəssisəsinin Nizamnaməsinin və "Ali təhsil müəssisəsində təhsilənlərin elmi tədqiqat işinin təşkili haqqında sənəd"nin tələblərinə riayət etmək;
- elmi tədqiqat işinin aparılmasında və tədqiqat metodlarının öyrənilməsində fəallıq göstərmək;
- TEC-in fəaliyyətində və keçirdiyi tədbirlərdə iştirak etmək;
- TEC-in rəhbər orqanları tərəfindən qəbul olunan qərarları yerinə yetirmək;
- təhsil aldığı ali təhsil müəssisəsinin nüfuzunu yüksəltmək.

6. TEC-in ali təhsil müəssisəsinin digər struktur bölmələri ilə qarılıqlı əlaqələri

6.1. Ali təhsil müəssisəsinin TEC-i:

- 6.1.1. Elmi işin elmi katibindən Elmi işin iclaslarında müzakirəyə çıxarılaçaq sənədlərin təqdim olunma tarixi haqqında məlumat alır;
- 6.1.2. elmi hissədə və ya elmi-tədris öhdəsinə həmin müəssisədə və digər tədris kəndlərində keçiriləcək elmi tədbirlər haqqında məlumat, elmi tədbirlərin keçirilməsi və kərgüzarlığının aparılmasına dair metodiki göstəriş və təlimatlar alır; elmi hissəyə (öb-y) TEC-in elmi işləri və tədbirlərinin illik tematik planını, habelə keçirilən tədbirlərin nəticələri haqqında hesabatı təqdim edir;
- 6.1.3. maliyyə xərcləri tələb olunan TEC-in illik tematik tədbirlər planını və ona uyğun xərclərin smetasını mühasibatlıqda təqdim edir;
- 6.1.4. informasiya-analitik öhdəsinə elmi-informasiya proqramları haqqında məlumatlar alır; digər tədris kəndlərində keçirilən elmi tədbirlərdə və müsabiqələrdə TEC-in iştirakı haqqında məlumat təqdim edir;
- 6.1.5. TEC-in iş planı barədə Tələb uralarını məlumatlandırır; elmi və təhsil məsələləri haqqında birgə ictimai aksiyalarda iştirak edir;
- 6.1.6. fakültet Elmi uralarından və dekanlıqlardan elmi tədqiqat proqramlarında iştirak haqqında təklif, elmi tədbirlərin planlarını və TEC-in fəaliyyətinə dair qərarları tələb edir; həmin strukturlara TEC-in tədbirlər planını, mükafatlandırmaya təqdim olunan tələblərin siyahısını, fakültet TEC üzvlərinin elmi işi haqqında hesabatı təqdim edir;
- 6.1.7. kafedra və elmi tədqiqat laboratoriyalarından TEC-in elmi tədqiqat proqramlarında, elmi tədqiqat işlərinin planının formalaşdırılmasında iştirakına dair təkliflər alır; həmin strukturlara tələb olunan elmi dərnəklərinin (gənclər birliyi) iş planını təqdim edir;
- 6.1.8. ali məktəbdənkənar tədris kəndi və müəssisələrdə informasiya və metodiki materiallar tələb edir; öz fəaliyyəti haqqında informasiya və reklam xarakterli materialları təqdim edir.

7. TEC-in fəaliyyətinin maliyyə təminatı və təhsilənlərin elmi tədqiqat işinin maddi-texniki bazası

- 7.1. TEC-in fəaliyyəti ali təhsil müəssisəsinin Nizamnaməsinə uyğun olaraq müəyyən edilən müxtəlif büdcə və büdcədən kənar maliyyə mənbələrindən maliyyə təminatı edilir.
- 7.2. Elmi tədqiqat işlərində iştirak edən tələblər ali təhsil müəssisəsinin kafedralarının, elmi tədqiqat institut, mərkəz və laboratoriyalarının avadanlıqlarından

istifadə edilən. Tələb elmi tədqiqat və layihə-konstruktor işləri üçün tələb olunan lazımi maliyyə xərcləri (avadanlıq, enerji, kimyəvi maddələr, materiallar və s.) ali təhsil müəssisəsinin büdcə və büdcədən kənar vəsaitləri hesabına ödənilir.

7.3. Tələblərin elmi tədqiqat işlərinin ayrılması vəsaitlərinə zərərli rektorluq tərifində nəyata keçirilir.

7.4. Ali təhsil müəssisəsinin tələblərinin elmi fəaliyyətini stimullaşdırmaq məqsədilə tələb elmi tədqiqat layihələrinin yerinə yetirilməsi üçün qrant müsabiqələri təşkil edilə bilər. Müsabiqənin keçirilməsi və maliyyə lədirilməsi müvafiq sənəmlə (ali təhsil müəssisəsinin daxili imkanları, nazirlik tərifində ayrılması vəsait və büdcədən kənar vəsait hesabına) tənzimlənir.

8. TEC-in kargüzarlığı

8.1. TEC-in kargüzarlığı fəaliyyətinin onun işinin məzmununa uyğun olan sənədlərin aparılması daxildir. Bu sənədlərə aşağıdakılar ola bilər: müvafiq normativ hüquqi aktlar, Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin və ali təhsil müəssisəsinin rektorunun tələb elmi işində dairələri və sərəncamları, ali təhsil müəssisəsinin TEC-nin sənəmləri, TEC-in illik iş planı və hesabatı, TEC-in iclaslarının protokolları, tələb elmi konfranslarının sənədləri və materialları (hazırlıq planı, məruzələrin tezisləri, iclas protokolları, konfransın nəşr olunmuş materialları və s.) nə yaxı tələb elmi tədqiqat işi, qrant və s. müsabiqələrin keçirilməsi haqqında sənədlər və foto kəllər (işlərin siyahısı, annotasiyalar, rəylər, qərar, mükafatlandırma və s.), TEC-in üzvləri haqqında məlumat bazası, respublika təşkilatları və digər ali təhsil müəssisələri ilə yazışmalar və s.

8.2. TEC-in kargüzarlığı sənədləri 10 il müddətində saxlanılır.